

Лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету

Біз жұмыскерлердің мүдделеріне сәйкес келетін, олардың ұсталып қалуына себептесетін және қолайлы еңбек жағдайларын қамтамасыз ететін кең ауқымды әлеуметтік қолдау жүйесін пайдаланамыз. **GRI 3-3**

Жұмыскерлерді бәсекеге қабілетті жалақы мен әлеуметтік пакетпен қамтамасыз ету арқылы әлеуметтік тұрақтылықты қолдау Қор қызметінің маңызды аспектісі болып табылады. Өзінің әлеуметтік пакетінен басқа Қорда және қоржындық компанияларда ҚР Еңбек кодексінде ескерілген барлық кепілдіктер мен жеңілдіктер қамтамасыз етіледі⁴⁴. Біз жұмыскерлерге келесі әлеуметтік төлемдер мен өтемақы түрлерін қамтитын кепілдендірілген әлеуметтік пакетті ұсынамыз:

- еңбек демалысына сауықтыруға материалдық көмек,
- жүктілікке және босануға байланысты төлемдер,
- жасы 1,5-ға толғанға дейін бала күтімі бойынша демалыстағы жұмыскерлерге ай сайынғы төлемдер;
- тұрғын үй мәселелерін шешуге жәрдемдесу,
- қолданыстағы заңнамаға сәйкес еңбек шарты бұзылған кездегі өтемақылар,
- жұмыскердің қайтыс болуына байланысты жерлеуді ұйымдастыруға біржолғы төлем, өндірістегі жазатайым оқиға салдарынан қаза тапқан жұмыскердің отбасына біржолғы төлем. **GRI 401-2**

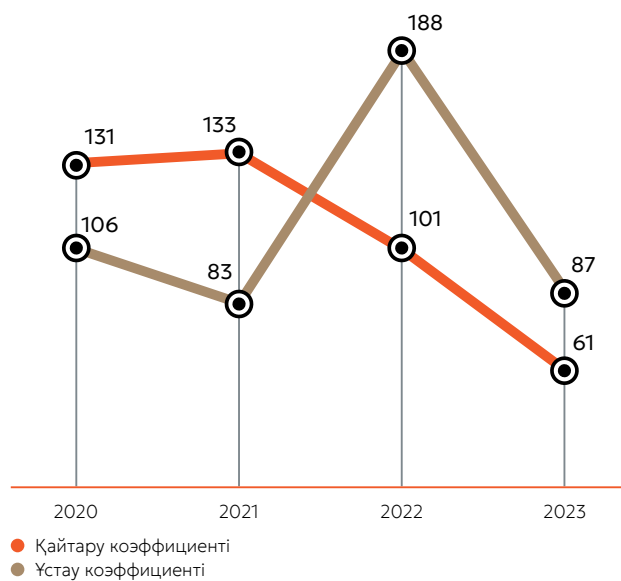
Жұмыскерлерді қолдау шараларының бірі ретінде 2022 жылғы 20,8 миллиард теңгемен салыстырғанда 2023 жылы сауықтыру мен білім беруге жұмсаған шығыстарымыз 25 миллиард теңгені құрады.

2023 жылы 8 555 адам жүктілікке және босануға, сондай-ақ бала күтіміне байланысты демалысқа шықты (соның ішінде 6% ер адамдар). Қазақстандық заңнамаға сәйкес Қор Тобының барлық жұмыскерлері жүктілік пен босану немесе бала күтімі бойынша демалысты алу құқығына ие болған. **GRI 401-3**

Біз жұмыскерлердің денсаулығын қолдау үшін ерікті медициналық сақтандыруды ұсынамыз. **GRI 401-2**

Негізгі әлеуметтік пакетке қосымша жұмыскерлерді тарихи қалыптасқан әлеуметтік қолдау түрлері ескерілген. **GRI 401-2** Әлеуметтік көмектің бұл түрлері ұжымдық шарттарда

Қайтару коэффициенті және ұстау коэффициенті, %

Жүктілік және босану бойынша демалысты және бала күтімі бойынша демалысты ресімдеген жұмыскерлердің саны, адам

⁴⁴ Әлеуметтік пакет компанияға байланысты ерекше болуы мүмкін. Қор жұмыскерлерге үлестік меншік түріндегі жеңілдіктерді қарастырмайды. Компаниялар тобы үшін Қордағы барлық маңызды жеңілдіктер көрсетілген.

2%-дан 33%-ға
дейінгі диапазонда

243
мың
жұмыскерлердің
жалақысы
көтерілді

2023 жылы
жұмыскерлерді
сауықтыру және білім
беру шығындары

25
млрд
теңгені
құрады

бөкітіледі немесе жеке кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарының талаптарымен реттелді.⁴⁵ **GRI 2-30**

Мұндай қолдауға біз келесі төлемдерді жатқызамыз:

- емдеуге жұмсалған шығындар сақтандыру бағдарламасында белгіленген шектен асып кеткен жағдайда емделу және медициналық операциялар үшін;
- мүгедек жұмыскерлерге;
- баланың туылуына байланысты жұмыскерлерге;
- некелескен кезде қысқа мерзімді демалысқа;
- некелесуге байланысты жұмыскерлерге;
- мерейтойлық жасқа жетуіне байланысты жұмыскерлерге;
- туыстарының қайтыс болуына байланысты жұмыскерлерге - жалақының сақталуымен;
- жұмыскердің мүгедек-балаларына және т.б.

GRI 404-1

Экономикадағы дағдарыс кезеңдері бұл жәрдемақылардың төленуіне әсерін тигізбейді.

Жұмыскерлердің жинақталған зейнетақы қаражаты Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорында сақталады. Бұл мемлекет кепілдік берген ең төменгі зейнетақы мөлшерлемесінен; жеке зейнетақы қорланымынан (ай сайын – жалақының 10%-ы) және қосымша өңірлік үстемеақылардан тұрады. **GRI 201-3**

2023 жылы Қор Тобының 243 мыңға жуық жұмыскерінің жалақысы төмен жалақы алатын лауазымдарға баса назар аудара отырып, 2%-дан 33%-ға дейін өсті.

Ұйымның қызметіндегі елеулі өзгерістерге қатысты хабар берудің ең аз кезеңі – күнтізбелік 15 күннен кешіктірмей,

бұл еңбек, ұжымдық шарттарда хабар берудің неғұрлым ұзақ мерзімінің ескерілмегеніне байланысты. **GRI 402-1**

2023 жылы біз өндірістік жұмыскерлер құрамын қолдауға ерекше назар аудара отырып, жұмыскерлердің әл-ауқатын жақсарту бойынша елеулі жұмыс атқардық. Мысалы, сұранысқа ие біліктілігі жоғары кадрларды ұстап қалу және тарту мақсатында жұмыскерлерді әлеуметтік қолдауға бағытталған «KEGOC» АҚ-тың Жеңілдікті несиелеу бағдарламасы жүзеге асырылды. Нәтижесінде 2023 жылы 51 жұмыскер тұрғын үй сатып алса, 129 жұмыскерге тұрғын үй ақысын төлеу шығыстарын ішінара өтеу арқылы тұрғын үй мәселелерін шешуге жәрдем көрсетілді.

Біз қолайлы еңбек жағдайын жасау бойынша жұмыс жүргізудеміз. Мәселен, 2023 жылы industrial relations (өндірістік қатынастар) стандарттарын іске асыру шеңберінде «Қазақстан темір жолы ҰК» АҚ 20 млрд теңге (2022 жылы – 3,5 млрд теңге) бөлді:

- локомотив бригадаларының 228 ғимаратын, 465 үй-жайын және 37 демалыс үйін жөндеу;
- өндірістік жұмыскерлер үшін 1 224 жылыту пунктін орнату;
- 137 модульдік ғимаратты орнату;
- 384 бірлік автокөлік сатып алу;
- 17 мың бірліктен астам жиһаз, 2,1 мың бірліктен астам тұрмыстық техниканы жеткізу;
- 2,8 мың бірліктен астам шағын механикаландыру және 4 мотовоз жеткізу.

2024 жылы ғимараттарды/үй-жайларды, локомотив бригадаларының демалыс үйлерін жөндеуді, модульдік ғимараттарды сатып алуды және т.б. қамтитын осындай іс-шаралар жоспарланған.

⁴⁵ Егер қызметкер ұжымдық шартқа қатысушы болып табылмаса, оның еңбек шарттары Жұмыс беруші компанияның ішкі құжаттарымен айқындалады.